

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Stupar Marius Anton

Inspector Șef

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN SĂLAJ

Telefon: 0260 661285; Email: cabinet@sj.politiaromana.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 20368, 2.IUL.2025

RECOMANDAREA

Nr. 103 din 2.IUL.2025

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

În contextul dispozițiilor art. 49 din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea clarificării situației a patru minori cu vârsta între 14-17 ani, care, în noaptea de 25 spre 26 aprilie a.c., au intrat în locuința unui bărbat în vârstă de de ani din localitatea comuna Letca, județul Sălaj pe care l-au amenințat cu o armă albă și l-au jefuit, doi dintre minori fiind cu măsură de arest preventiv pentru 30 de zile, în urma identificării acestora.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj și de la Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, prin adresa nr. 11965/20.05.2025 a comunicat faptul că acest caz nu a fost sesizat instituției. Ulterior sesizării Avocatului Poporului, au fost solicitate informații Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj, prin adresa cu nr. 12393/ 20.05.2025 și către Primăriei comunei Letca, județul Sălaj prin adresa cu nr. 12392/ 20.05.2025;

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, prin adresa înregistrată cu nr. 11965/13.06.2025 a comunicat următoarele:

Informațiile referitoare la acest caz au parvenit abia după ce s-au solicitat datele primăriei comunei Letca, județul Sălaj - adresa cu nr. 12607 înregistrată la sediul D.G.A.S.P.C. Sălaj în data de 21.05.2025. Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj, până în prezent, nu a făcut sesizare cu privire la situația minorilor.

Minorii nu au fost asistați de un reprezentant al instituției DGASPC Sălaj.

Pentru minorii _____ având CNP _____ și _____ având CNP _____ se vor realiza demersurile necesare în vederea stabilirii măsurii de supraveghere specializată în sarcina familiei naturale. Minorii _____, având CNP _____ și _____, având CNP _____ răspund penal pentru faptele lor. Ca măsuri viitoare, vizite efectuate în teren de către asistentul social din cadrul serviciului public de asistență socială și rapoarte lunare transmise către DGASPC Sălaj.

Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj, prin adresa nr. 9469/04.06.2025 a comunicat următoarele date de identificare a minorilor, faptele pentru care aceștia sunt cercetați și starea de fapt, arătând că, în data de 25.04.2025, în jurul orei 23:00, în timp ce persoana vătămată _____ se afla la domiciliul său situat în sat. _____ nr. _____ com. Letca, jud. Sălaj, numiții _____, _____ și _____ toți sub influența băuturilor alcoolice, au pătruns fără drept în locuința acestuia, și sub amenințarea unui cuțit, aplicându-i lovituri cu palma în zona capului, i-au sustras, suma de aproximativ _____ lei, un telefon mobil și cuțitul cu care l-au amenințat. De asemenea, pe tot parcursul urmăririi penale, la toate activitățile desfășurate, aceștia au beneficiat de reprezentant din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului - Sălaj, de apărători din oficiu cât și de prezența aparținătorilor.

Cadrul legal incident:

- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;¹

Astfel, Legea nr. 272/2004 vine și stipulează clar faptul că, copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor,² iar orice acțiune care vizează un minor trebuie să se facă cu respectarea demnității copilului, ascultarea opiniei copilului și luarea

¹ Art. 89 (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatarei, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenență, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc. (2) Orice persoană fizică sau juridică, precum și copilul pot sesiza direcția generală de asistență socială și protecția copilului din județul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violență, inclusiv violență sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijență. (3) **Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.** Art. 96 (1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

² Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 5 alin.1

în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate și nu în ultimul rând celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil³.

Mai mult decât atât, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau **de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**⁴.

- Constituția României, republicată;
- Codul de procedură penală;

Pentru respectarea prevederilor constituționale ale art.16, 21 și 24, la orice ascultare sau confruntare a minorului care are vârsta între 14 și 18 ani este necesară citarea părinților acestuia ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau persoanei în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și a direcției generale de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 102/2018, constată că, pentru restabilirea stării de constituționalitate, se impune constatarea ca neconstituțională și a sintagmei „care nu a împlinit 16 ani ” din cuprinsul art.505 alin.(1) din Codul de procedură penală. În concluzie, Curtea a constatat că, în toate cauzele cu făptuitori minori, **regula instituită în art.505 alin.(1) din Codul de procedură penală este aceea a citării persoanelor expres nominalizate** și că, numai în mod excepțional, se poate deroga de la această regulă, dacă ar fi contrară interesului superior al copilului sau ar periclita, în mod substanțial, pe baza unor circumstanțe obiective, procedurile penale.

- Legea 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie⁵
- **Hotărârea Guvernului nr. 49/2011** pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state⁶.

³ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 6 lit. g,h,j.

⁴ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

⁵ Art. 4(2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și abandonul școlar, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1).**

⁶ Capitolul I, pct. 2.Obiectivele metodologiei-cadru:

a) să ofere un instrument de lucru pentru toți profesioniștii care intervin în prevenirea și intervenția în cazurile de violență asupra copilului și de violență în familie;

b) să susțină **intervenția interinstituțională și multidisciplinară în acest domeniu,**

c) să asigure acțiunile de prevenție, intervenție, formelor de violență asupra copilului, precum și de violenței în familie

Identificarea situațiilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, se realizează de către profesioniștii care interacționează cu copilul în diverse domenii de activitate, în sistemul public sau privat: protecția copilului, asistență socială, sănătate, educație, poliție, justiție etc.

Pentru asigurarea unei intervenții prompte și eficiente în interesul copilului, obligația prevăzută de Legea nr. 272/2004, cu modificările ulterioare, de a semnală posibile situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului va fi promovată la nivelul tuturor instituțiilor care interacționează cu copilul, ca și procedura de semnalare a acestor situații și de colaborare constantă cu instituțiile abilitate în investigare. Este deosebit de important să fie puse la îndemâna acestor persoane instrumentele care să le permită identificarea corespunzătoare a posibilelor cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului, precum și posibilități de consultare promptă a altor experți/specialiști (psihologi, medici, juriști) în cazul în care suspectează că un copil este victimă. Colaborarea dintre diverșii profesioniști este esențială și pentru adunarea de informații necesare în vederea evaluării situațiilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, asupra copilului.

În anumite cazuri, o situație de risc în care se află un copil, în cazul de față, săvârșirea unor fapte antisociale, poate fi un posibil indiciu al existenței unei situații de violență/neglijență asupra copilului, dacă este coroborată cu informații suplimentare referitoare la contextul socio-familial al minorului, precum și cu unul sau mai multe dintre semnele evocatoare descrise în H.G. nr. 49/2011.

- **Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie** stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**.

De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie; (Art. 4 alin. (2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinvent**, părăsirea repetată a domiciliului, **consumul de alcool** și de droguri, tentativă de suicid

și **abandonul școlar**, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1)).

Astfel, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de **neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**⁷.

Obligația de a sesiza orice situație de risc în care s-ar putea afla minorii este reglementată și de prevederile **Legii nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române – Republicată, art. 583 care prevede: *În toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre posibile cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului, polițistul este obligat să sesizeze direcția generală de asistență socială și protecția copilului, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege.***

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate, se desprinde concluzia că, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, nu fost sesizată (conform Adreselor nr. 11965/20.05.2025 și 11965/13.06.2025 a DGASPC Sălaj) din care reiese faptul că instituția DGASPC Sălaj nu are cunoștință despre situația minorilor care fac obiectul sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului, sens în care a solicitat informații atât primăriei comunei Letca cât și Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj.

Minorii, prin comportamentul delicvent, sunt considerați a fi în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 156/2023. Ca atare, se impune sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj și/sau a serviciului de asistență socială, inclusiv din prisma neglijării minorilor de către cei care trebuie să asigure supravegherea și protecția acestora, raportat inclusiv la condițiile în care au săvârșit fapte de natură penală, în cursul nopții, sub influența băuturilor alcoolice și sub amenințarea unor arme albe.

Necesitatea sesizării Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de către reprezentanții Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj, a făcut obiectul Recomandării nr. 44/02.04.2025. La momentul respectiv, în implementarea Recomandării, Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj a comunicat însușirea Recomandării, arătând faptul că, la nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj au fost dispuse măsuri în vederea informării tuturor lucrătorilor din cadrul structurilor din subordine, care au atribuții în gestionarea cazurilor în care sunt implicați minori, cu privire la necesitatea cunoașterii obligațiilor ce decurg din aplicarea Legii nr. 272/2004, cu accent pe prevederile art. 89 alin. 1) și art. 96 alin. 1) și însușirea acestora, pe bază de semnătură.

⁷ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

Ținând cont de neimplementarea efectivă a recomandării anterioare și de repetarea conduitei de a nu sesiza, la timp, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, rele tratamente și/sau situație de vulnerabilitate dată de comportamentul delicvent al minorilor, raportat și la posibilitatea existenței unei comunicări deficitare între instituții, este necesar a fi prelucrate în continuare prevederile legale incidente în cazurile care vizează minori aflați în situații de risc.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Șeful Inspectoratului de Poliție Județean Sălaj, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

a) *Analizarea modului în care, la nivelul instituției, a fost gestionat cazul minorilor*
, având CNP *având CNP*
, având CNP *și* *, având CNP*
din prisma verificării situației socio-familiale ale acestora și intervenției de
specialitate din parte Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului;

b) *Sesizarea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului și/sau serviciul de asistență socială din cadrul primăriei de domiciliu, de fiecare dată când, în desfășurarea activității, există suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, rele tratamente și/sau situație de vulnerabilitate dată de comportamentul delicvent al minorilor, prin raportare atât la prevederile Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie cât și a art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române - republicată.*

c) *Instruirea personalului de specialitate, care, în desfășurarea activității specifice, interacționează cu minori, cu privire la obligațiile ce decurg din aplicarea Legii nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu accent pe prevederile art. 89 (1) și art. 96(1), prin raportare și la art. 53 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române - republicată;*

2. Șeful Inspectoratului de Poliției Județean Sălaj va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

Instanța Avocatul Poporului, cu sediul precizat în art. 6, va prelucra datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instanța Avocatul Poporului se circumscripte situației definite de art. 6 din 1) fi) și) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligatiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau la serviciul de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultanța hazelor de date publice. Datele personale pot fi devaluite către alte autorități sau instituții publice cu care instanța Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie devaluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/burcunilor/burcunilor teritoriale centrelor zonale din cadrul Instanței Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulate de puncte de vedere, organizare, derularea evenimentelor, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, instanțele arbitrale legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formulărilor de declarație de interes public și protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către instanța Avocatul Poporului nu își vor putea exercita dreptul de acces, dreptul de rectificare, dreptul de ștergere/retragere, în conformanță cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDPC, din cauza faptului că instanța Avocatul Poporului este o autoritate publică care are atribuții de interes public și este responsabilă pentru activitatea sa în conformanță cu art. 6 din 1) fi) și) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligatiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale.

